

РЕШЕНИЕ

№ 5066

гр. София, 03.08.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 48 състав,
в публично заседание на 12.07.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калина Пецова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **2449** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Делото е образувано по жалба от Л. А. С. и П. С. С., и двамата от [населено място], чрез адв. С. Х. и адв. В. Д. срещу мълчалив отказ на Областен управител С., формиран по тяхно заявление № ОА23-01029/28.01.2021г. за издаване на удостоверение, че имотите – подробно описани в заявлението, чрез нотариус А. Ш., не са държавна собственост.

С жалбата се иска отмяна на оспорения мълчалив отказ и връщане на преписката с указания за издаване на искания акт.

В проведеното съдебно заседание жалбоподателката А. С. се явява лично и се представлява от адв. Ц..

Жалбоподателят П. С. не се явява и не се представлява, депозирана е писмена молба от адв. Д., която поддържа жалбата и претендира разносните по списък, който е представила по делото.

Поддържат жалбата и молят да бъде уважена, депозират писмени бележки и претендират разносните по делото, за които представят списък.

Ответникът не се представлява.

С определение № 2971/23.04.2021г., постановено по делото, съдът е прекратил производството, като е приел, че жалбите са предсрочно подадени.

С определение № 7256 от 16.06.2021г., постановено по АД № 6033/2021г. по описа на ВАС, определението на АССГ е отменено и делото е върнато за продължаване на съдопроизводствените действия. ВАС приема, че заявлението на настоящите жалбоподатели, подадено на 28.01.2021г. е редовно и неправилно

Областният управител е дал указания за отстраняване на недостатъци, с оглед което срокът за произнасяне на същия следва да се зачете като седмодневен спрямо 28.01.2021г., т.е. до 04.02.2021г., присъствен ден. С оглед което жалбата, подадена на 02.03.2021г. е в срока, който изтича на 04.03.2021г. С оглед така дадените указания, съдът приема жалбата за редовна и допустима.

Същата се явява и основателна. Съобразно дадените указания от ВАС, които са задължителни за настоящия съд, органът незаконосъобразно е дал указания на заявителите за отстраняване на нередовности в заявлението, като е приел, че подадените молби – декларации не е нужно да бъдат заверени, а имотите – предмет на искането са идентифицирани напълно в приложените нотариални актове, молби – декларации и скици.

По делото се установява, че е подадено заявление № ОА23-01029/28.01.2021г. за издаване на удостоверение, че имотите – подробно описани в заявлението, чрез нотариус А. Ш., не са държавна собственост. Молбата е адресирана до Областен управител, като са препратени на органа молби – декларации, входири в район „П.“ при СО на 30.10.2020г. с искане същите да бъдат заверени от Областния управител, тъй като не можело да бъде реализирано нормалното развитие на преписката – чрез изискване на данни от Общинската администрация, поради наличие на висящ съдебен спор по същия въпрос пред АССГ.

С писмо от 04.02.2021г. Областният управител С. е поискал от Кмета на район П., с копие до заявителката, както следва: Удостоверение за наличие/липса на А., съставен преди 1996г. и съответно АОС, съставен след 1996г. за описаните имоти, както и копие от тези документи и данните, въз основа на които са съставени.

Поискано е удостоверение за наличие/ липса на предявени , респ. удовлетворени реституционни претенции, респ. документи за удовлетворяването им.

На 09.02.2021г. е изискано от страна на ответника и от жалбоподателите следното: 1. Коректно заверени молби – декларации; 2. Молба -декларация № РПД20-ГР94-1597/30.10.2020г. в 2 броя оригинал или повече; 3. Да бъде подадена отделна молба декларация за една от двете молби- декларации, приложени към преписката и 4. Да бъде представена актуална скица-проект за самостоятелен обект в сграда в идент. № 68134.604.27.1 и 68134.604.27.2 от СГКК или да се опишат коректно имотите съгласно действащата КККР.

Указан е редът за отстраняване на нередовностите по заявлението, както и това, че срокът за същото се счита за започнал от внасяне на дължимата държавна такса от страна на заявителя, в случай, че такава се дължи по реда на Закона за държавната собственост.

На 08.03.2021г. до Областен управител С. от район П. са представени исканите данни и информация, вкл. копия от документи, приложени към преписката и делото.

При така установеното по фактите и при съобразяване с мотивите в отменителното определение на ВАС, съдът от правна страна приема:

Мълчаливият отказ като фикция на закона представлява произнасяне от страна на овластен административен орган, при наличие на нормативно задължение за това, в указания от закона срок.

Видно от данните по делото е, че Областен управител е сезиран със заявление от 28.01.2021г., като същият е изискал документи от Кмета на район „П.“ СО с данни, необходими му за процедиране по преписката, вкл. данни за актуване на имотите като държавна собственост до 1996г., които се съхраняват в общинските администрации по

райони, поради разделянето на собствеността на общинска и държавна именно към тази година с приемането на ЗДС и ЗОС. Писмото е изпратено на 04.02.2021г. На 08.03.2021г. до Областен управител С. от район П. са представени исканите данни и информация, вкл. копия от документи, приложени към преписката и делото.

С оглед горното и при съобразяване с тълкуването на ВАС относно редовността на заявленията следва, че е налице незаконосъобразен мълчалив отказ от страна на органа.

Съгласно трайната практика на ВАС по жалба против мълчалив отказ на административен орган да издаде искания административен акт, съдът се произнася по законосъобразността му с оглед на всички фактически и правни предпоставки, обуславящи претендираното право, като изхожда от предполагаемите съображения, мотивирали административния орган да не уважи искането. Този извод произтича и от разпоредбата на чл. 58, ал. 1 от АПК, която приравнява мълчаливия отказ на изричен такъв. Ето защо, настоящият състав счита, че при преценка материалната законосъобразност на обжалвания мълчалив отказ, е необходимо да се установи наличието, респективно липсата на предвидените в закона обстоятелства, налагащи извършване на заявената услуга.

Съобразно чл. 587, ал. 2 от ГПК, ако собственикът не разполага с доказателствата по ал. 1 на същия член (надлежни писмени доказателства за правото на собственост), нотариусът извършва обстоятелствена проверка за придобиване на собствеността по давност чрез разпит на трима свидетели, посочени от кмета на общината или от определено от него длъжностно лице, в чийто район се намира недвижимият имот, като свидетелите се посочват по указание на собственика и трябва по възможност да са съседи на имота. Наред с това, с оглед забраната за придобиване на вещи – публична общинска или държавна собственост по чл. 86 от Закона за собствеността (ЗС), в нотариалното производство по чл. 587, ал. 2 от ГПК от значение е и удостоверяването от страна на Общината, в чийто район се намира имотът, и на Държавата, на обстоятелството актуван ли е този имот като общинска или държавна собственост, ако – да, какъв е видът на собствеността – публична или частна. От цитираните нормативни текстове се извежда извод, че поисканите от оспорващия административни услуги – по издаване на удостоверение дали имотът е актуван като общински и държавен, и по заверка данните на свидетелите, посочени в Молба–декларация, приложена към искането, почиват на законовите изисквания на чл. 86 от ЗС, респективно на чл. 587, ал. 2 от ГПК.

Охранителното производство по чл. 587 от ГПК за издаване на констативен нотариален акт по обстоятелствена се провежда по реда на гражданския процес и пред нотариус – поради това на първо място установяването на правен интерес у молителя с цел преценка за съществуването или несъществуването на правото на собственост, респ. евентуалното засягане или липсата на такова на правата на трети лица, принципно е извън компетентността на административния орган, от когото е поискана конкретната услуга. Това е така, понеже той не участва в никакво качество и в нито един момент в охранителното производство, а само в подготвителната дейност преди да е поставено началото му и съобразно със специализацията си – при издаване на скиците, удостоверенията, данъчни оценки, заверките и пр. Участието на ответника Областен управител се изчерпва с правомощието му да удостовери единствено факта дали посочените от жалбоподателя имоти са или не са актувани като държавна собственост. Това е и причината, поради която административният орган не може

правнорелевантно да изисква и/или събира доказателства за наличие на правен интерес у лицето, поискало удостоверяването, тъй като преценката на допустимостта на охранителното производство по ГПК или за основателността на молбата за снабдяване с констативен нотариален акт е извън неговата компетентност. Преценката дали правото на жалбоподателите върху посочения имот е действително или не, също е извън компетенциите на административния орган и е в правомощията на нотариуса, който след приключване на охранителното производство и съвкупна преценка на събраните гласни и писмени доказателства съставя констативен нотариален акт за собственост или отказва да издаде такъв. При това свое произнасяне именно нотариусът е длъжен да съобрази материално-правните предпоставки за възникване и съществуване на претендираното право на собственост, вкл. има ли съставен А. или АОС за имотите, или пък вписване на трети лица-собственици в регистрите към КК.

Както приема и ВАС с константната си практика, тези въпроси са изцяло от компетенциите на нотариуса в производството по снабдяване с констативен нотариален акт, чийто акт – било положителен или отрицателен за молителя в охранителното производство, на свой ред подлежи на оспорване в нарочно предвидено от законодателя процедура по ГПК като гаранция за защита на правата и законните интереси на трети лица. В тази връзка следва да бъде посочено, че дори при евентуални възражения на трети лица – собственици на същите имоти за извършване на поисканата от органа административна услуга, те биха били изцяло ирелевантни, понеже споровете за собственост са извън предмета на производството, респ. разрешаването им е извън преценката на административния орган.

По изложените съображения жалбата се явява основателна и следва да бъде уважена. При този изход на спора, в полза на жалбоподателите следва да бъдат присъдени направените и претендирани разноски в размер на 510 / петстотин и десет/ лева в полза на П. С. С. и 510 / петстотин и десет/ лева в полза на Л. А. С..

Воден от горното и на основание чл. 172, ал.2, предл.2 и чл. 173 и чл. 143 от АПК, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбите на П. С. и Л. С. мълчалив отказ на Областен управител С. по заявление №ОА23-01029/28.01.2021г. за издаване на удостоверения, че имотите – подробно описани в заявлението, чрез нотариус А. Ш., не са държавна собственост.

ВРЪЩА преписката на Областен управител с указания за издаване на исканите удостоверения в законоустановения срок.

ОСЪЖДА Областна администрация С. град да заплати в полза на П. С. С. сумата от 510 / петстотин и десет/ лева в полза на Л. А. С. сумата от 510 / петстотин и десет/лева, представляващи сторените разноски по делото, държавна такса и адвокатски хонорар.

Решението подлежи на оспорване в 14-дневен срок от връчването му на страните пред ВАС.

Преписи от решението да се изпратят на страните.

СЪДИЯ:

